

Domáci a příjezdový cestovní ruch

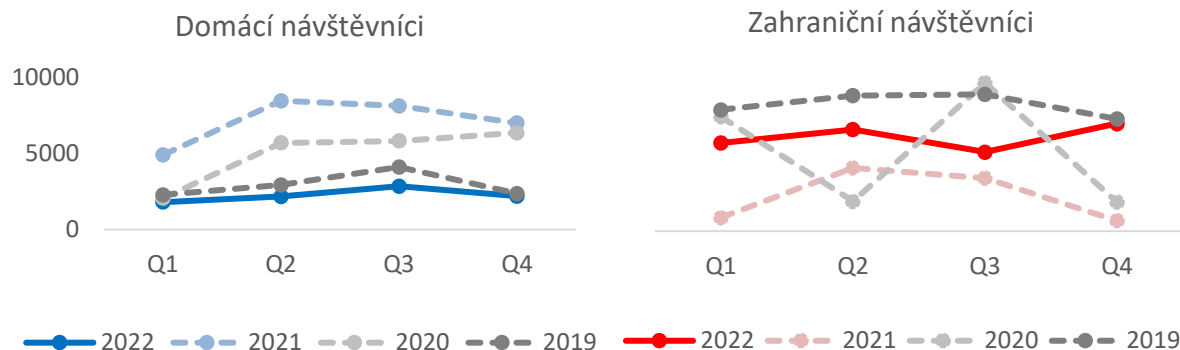
Závěrečná zpráva za rok 2022

Velikost vzorku, jeho struktura a rozložení v čase

2022	Domácí návštěvníci			Zahraniční návštěvníci			Celkem návštěvníci
	turisté	výletníci	Celkem	turisté	výletníci	Celkem	
Q1	769	1 040	1809	3050	1089	4139	5 948
Q2	1 048	1 123	2171	3654	1120	4774	6945
Q3	1 478	1 367	2845	2819	892	3711	6556
Q4	933	1 267	2200	3699	1355	5054	7254
Celkem	4 228	4 797	9025	13222	4456	17678	26 703

- Po předchozích dvou letech (2020, 2021), silně poznamenaných důsledky koronavirové pandemie, se jednalo o rok, v němž došlo k opětovnému uvolnění ve všech oblastech života a jistému (postupnému) návratu k předchozím cestovatelským i nákupním zvyklostem.
- Je však potřeba zmínit, že na scénu vstoupila válka na Ukrajině, která s sebou přinesla důsledky v podobě přílivu ukrajinských uprchlíků (dotazník byl pro účely eliminace nedobrovolných příjezdů z Ukrajiny poupraven) a celoevropské energetické a dodavatelsko-odběratelské krize spojené s prudkým nárůstem inflace v mnoha zemích Evropy. Příjezdový i domácí cestovní ruch tím opět částečně byl ovlivněn (a se zhoršenou ekonomickou situací a očekáváním ještě velmi pravděpodobně bude), v roce 2022 však ne do té míry, aby byla potřeba zasahovat do běhu tohoto projektu, jako tomu bylo v letech výše zmíněných (pozn.: tehdy šlo o úpravu kvót ve prospěch domácích návštěvníků).

Změny v období let 2019-2022 (1/2)

Hledat srovnatelnost let v období 2019-2022 je vzhledem k okolnostem velmi obtížné, přesto na následujících dvou stranách pro přehlednost shrnujeme hlavní meziroční posuny ve výsledcích. Podrobnější komentáře k výsledkům po jednotlivých oblastech naleznete na dalších stranách tohoto shrnutí.

Pozn.: % posuny jsou vždy vyjádřeny šipkou takto: výsledek za rok 2019 → 2020 → 2021 → 2022 .

- Struktura zahraniční návštěvnosti: snížení podílu návštěvníků z Evropy: 91 → 97 → 99 → **97 %** a sousedních zemí: 64 → 79 → 81 → **76 %**, znamená faktický návrat návštěvníků ze vzdálenějších regionů.
- Váha důvodů zahraničních turistů: opětovný nárůst důvodu rekreace: 72 → 63 → 56 → **59 %**, kontinuální nárůst příbuzenských návštěv: 13 → 16 → 21 → **25 %** a vzhledem k výše uvedenému logické opětovné snížení podílu služebních cest: 9 → 14 → 18 → **10 %**.
- Pokles podílu opakovaných / častých návštěvníků na podobnou úroveň jako v roce 2020. Nejčastěji se jedná o návštěvníky z Německa, Rakouska a Polska, přičemž jejich procentuální zastoupení zůstává meziročně stabilní.
- Zahraniční výletníci mají jako primární cíl pěší turistiku, přírodní památky a rovněž gastronomii. Kulturní památky se umístily na čtvrtém místě.
- Pro zahraniční turisty jsou největším lákadlem kulturní památky, s velkým odstupem následují návštěvy příbuzných, pěší turistika s návštěvou přírodních památek.
- Domácí návštěvníci stále více holdují pěší turistice – patrně jsou kontinuální meziroční nárůsty podílu návštěvníků věnujících se turistice (+2 % body u turistů i výletníků). Kulturní památky jsou navštěvovány ve stejné míře jako v loňském roce. Návštěva přírodních památek oproti tomu zaznamenala pokles (celkově -4 % body, na tomto poklesu se podílí zejména domácí výletníci). U příbuzenských návštěv je rovněž patrný pokles (celkově -5 % bodů), zejména u domácích turistů.
- Regionální změny ve struktuře zahraniční návštěvnosti: největší nárůst podílu turistů zaznamenaly kraje Jihomoravský (+5 % bodů) a Ústecký (+3 % body), naopak k setrvalému poklesu dochází u Prahy: 42 → 34 → 36 → **28 %**. Ústecký kraj hraje stále menší roli v regionální struktuře zahraničních výletníků: 37 → 24 → 20 → **13 %** (což je mj. ovlivněno i výše uvedenou skutečností, že více návštěvníků v kraji nyní přespává), naopak meziročně vzrostl podíl zahraničních výletníků směřujících do Plzeňského kraje (+7 % bodů).
- Deklarované informační zdroje: vlastní zkušenosti – domácí: 71 → 77 → 76 → **73 %**, zahraniční: 48 → 57 → 65 → **53 %**, doporučení od osob blízkých – jak u zahraničních, tak domácích návštěvníků je zaznamenán pokles (zahraniční -2 % body, domácí -4 % body).
- Organizace cesty: pokles individuální rekreace zahraničních turistů: 69 → 74 → 81 → **79 %** ve prospěch zprostředkované CK / CA: 23 → 16 → 8 → **14 %**.

Pozn.: Jednodenní návštěvníci jsou v tomto shrnutí označováni také jako „výletníci“.

Změny v období let 2019-2022 (2/2)

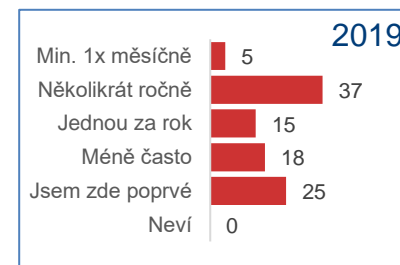
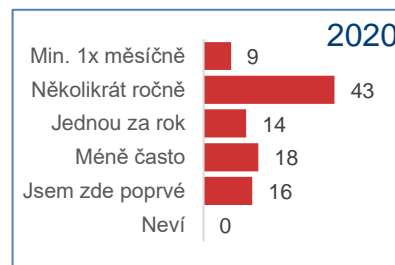
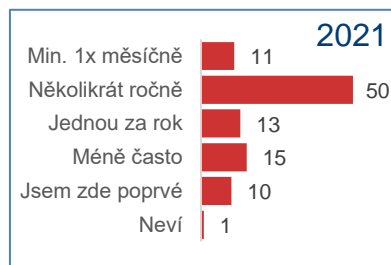
- Doprava: meziročně stabilní u zahraničních návštěvníků – individuální doprava automobilem: 59 → 69 → 69 → **70 %**, doprava letadlem: 26 → 16 → 15 → **16 %**. U domácích návštěvníků je patrný kontinuální nárůst využití vlaku: 14 → 11 → 13 → **15 %** a meziročně rovněž došlo k opětovnému nárůstu autobusové dopravy: 9 → 8 → 5 → **9 %**.
- Doprovod na cestě u zahraničních návštěvníků: výrazný meziroční nárůst těch, kteří přijeli s partnerem: 41 → 45 → 44 → **52 %**, kontinuální pokles podílu cestujících s přáteli: 18 → 14 → 13 → **12 %**. Rovněž meziroční pokles u těch, kteří přijeli sami: 12 → 15 → 20 → **15 %**.
- U domácích turistů nadále pozvolna narůstá podíl těch, kteří tráví dovolenou s partnerem: 38 → 39 → 40 → **43 %**. Oproti tomu u domácích výletníků vzrůstá podíl těch, kteří přijeli sami: 19 → 18 → 21 → **24 %**.
- K návratu došlo, pokud jde o podíl domácích výletníků: 53 → 62 → 60 → **53 %** vs. domácích turistů: 47 → 38 → 40 → **47 %**. U zahraničních návštěvníků je patrný stejný trend, tj. pokles podílu výletníků: 23 → 29 → 35 → **25 %** ve prospěch turistů: 77 → 71 → 65 → **75 %**.
- Délka pobytu turistů meziročně mírně poklesla, jak u zahraničních návštěvníků: 4,5 → 4,2 → 4,2 → **4,0** noci, tak u domácích: 3,3 → 3,6 → 3,6 → **3,5** noci.
- Meziroční nárůst Ø výdajů byl zaznamenán jak u domácích návštěvníků: 750 → 690 → 720 → **850 Kč** / osoboden, tak i u zahraničních návštěvníků: 2 240 → 1 850 → 1 600 → **1 900 Kč** / osoboden (v obou případech se jedná o mírně nadinflační růst).
- Většina zahraničních návštěvníků utrací více v porovnání s loňskem. Největší nárůst je u Francouzů (+40 %) a Poláků (+23 %), více utrácejí rovněž Němci (+16 %) a Slováci (+19 %).
- Struktura výdajů: podíl výdajů za zájezdy na klíč u zahraničních turistů zůstal meziročně beze změny: 29 → 15 → 14 → **14 %**. Nárůst však byl zaznamenán u výdajů za ubytování: 14 → 20 → 16 → **19 %**. Výdaje za zboží jednodenních návštěvníků, jak zahraničních, tak domácích, se meziročně snížily.
- NPS u zahraničních turistů pokleslo: 78 → 85 → 83 → **80**, naproti tomu zahraniční výletníci vykazují o něco vyšší loajalitu: 69 → 87 → 84 → **88**. U domácích návštěvníků jako celku došlo k poklesu NPS (navštíveného regionu), ve větší míře u domácích turistů: 71 → 80 → 83 → **77**, než výletníků: 64 → 78 → 79 → **75**.

Profil návštěvníků a důvody návštěvy

- Meziročně se mírně snížil podíl zahraničních návštěvníků z Evropy na úroveň 97 % (2021 – 99 %).
- Přestože v roce 2022 bylo zastiženo nejvíce (36 %) zahraničních návštěvníků z Německa, jedná se meziroční pokles o 5 % bodů. Za nimi následovali návštěvníci z Polska se 17% podílem (2021 – 18 %) a Rakouska s 15 % (2021 – 16 %). Ze Slovenska k nám přijelo 7 % návštěvníků (2021 – 6 %).
- Zahraniční turisté přijíždějí nejčastěji za rekreací (59 %, 2021 – 56 %). Meziročně opět vzrostl podíl zahraničních turistů přijíždějících za příbuznými na 25 % (2021 – 21 %). Zřetelný pokles významnosti ve struktuře motivací (návrat k před pandemickému stavu) zaznamenaly služební cesty, a to na úroveň 10 % (2021 – 18 %, 2019 – 9 %).
- Mezi zahraničními výletníky je více než polovina (58 %) rekreujících se (2021 – 56 %). Podíl zahraničních výletníků přijíždějících za nákupy také mírně vzrostl na 18 % (2021 – 15 %). Služební cesty jsou deklarovány na úrovni 11 % (2021 – 17 %).
- Tři čtvrtiny (75 %) českých návštěvníků přijíždí za rekreací / zábavou (2021 – 76 %). V tom je započteno 20 % cest, jejichž cílem byla návštěva příbuzných či známých (2021 – 18 %).
- Češi navštěvují z důvodu rekreace nejčastěji Jihomoravský kraj (12 %) a Jihočeský kraj (10 %). Zahraniční návštěvníci zavítali kromě Prahy (25 %) nejčastěji do Ústeckého kraje (16 %) a Jihočeského kraje (12 %).

Frekvence návštěv

- Meziročně se zvýšil podíl zahraničních návštěvníků, kteří navštívili Česko poprvé.

- Nejčastěji přijíždějí pochopitelně obyvatelé sousedních zemí. Podíl Němců, kteří přijedou minimálně několikrát ročně, se ale výrazně snížil na 68 % (2021 – 77 %), taktéž tomu bylo u Rakušanů na 63 % (2021 – 73 %), Poláků na 55 % (2021 – 63 %) i Slováků na 50 % (2021 – 59 %). Výrazně se naopak zvedl podíl těch, kteří přijíždí do České republiky 1x za rok (+19 % u Slováků, +10 % u Rakušanů).
- Ve vztahu k regionům: jednodenní návštěvníci přijíždějí do daného regionu obvykle opakovaně, i když meziročně je zde patrný pokles. 75 % domácích (2021 – 77 %) a 70 % zahraničních výletníků (2021 – 76 %) přijede několikrát do roka. Opakovanou návštěvu dané lokality uskuteční 50 % domácích turistů (2021 – 51 %). U zahraničních turistů se podíl opakovaných návštěv regionu snížil na dosud nejnižší úroveň 20 % (2021 – 33 %). Oproti tomu vzrostl podíl zahraničních turistů, kteří danou lokalitu navštívili poprvé – 32 % (2021 – 26 %). U domácích turistů je situace stabilní, podíl prvnávštěvníků regionu činil 14 % (2021 – 15 %).

Turistické cíle

- Zájem o kulturní památky ze strany zahraničních turistů meziročně nepatrně vzrostl, jako turistický cíl je zmínilo 47 % (2021 – 45 %). Příbuzenské / přátelské návštěvy zaznamenaly mírný pokles u zahraničních turistů na 30 % (2021 – 32 %).
- Meziročně vzrostl zájem mezi zahraničními výletníky o pěší turistiku – 29 % (2021 – 23 %). Přírodní památky jako takové oproti tomu přilákaly 27 % zahraničních výletníků (2021 – 32 %). Do top 3 lákadel se skokově zařadila gastronomie, která motivovala 22 % zahraničních výletníků (2021 – 11 %). Kulturní památky se u výletníků umístily až na čtvrtém místě s 20 % (2021 – 24 %).
- U domácích turistů se i nadále zvyšuje váha pěší turistiky, kterou jako cíl uvádí 50 % z nich (2021 – 48 %). Návštěvy kulturních památek jsou meziročně beze změny na 37 %, oproti tomu výrazně ubylo návštěv příbuzných – nyní byly uskutečňovány 28 % domácích turistů (2021 – 36 %).
- Také domácí výletníci zmiňovali opět o něco častěji pěší turistiku, která byla turistickým cílem pro 29 % z nich (2021 – 27 %).
- Do Prahy přijíždějí návštěvníci za kulturními památkami. Pěší turistika jako aktivita je nejčastěji deklarována v případě Jihočeského a Ústeckého kraje. Jihočeský kraj je navíc rovněž atraktivní destinací pro cykloturistiku. Přírodní památky lákají návštěvníky Karlovarského a i v tomto případě Jihočeského kraje.

Informační zdroje

- Necelé ¼ (73 %) domácích návštěvníků čerpaly informace o navštíveném regionu z vlastní předchozí zkušenosti (2021 – 76 %).
- Významně se snížil podíl zahraničních návštěvníků, kteří staví na vlastní předchozí zkušenosti, a to na 53 % (2021 – 65 %). Váha doporučení od příbuzných a známých, jako informačního zdroje, rovněž poklesla na 28 % (2021 – 30 %). Logicky pak rostla významnost jiných externích zdrojů – u internetu se meziročně mírně zvýšila na 26 % (2021 – 24 %), v případě cestovních kanceláří na 5 % (2021 jen 1 %).

Organizace cesty

- Výletníci (domácí i zahraniční) si v 93-95 % případů organizují cestu sami.
- Podobně jsou na tom i domácí turisté, mezi nimiž individuální organizaci deklarovalo 92 % (2021 – 95 %).
- U zahraničních turistů je podíl individuální organizace samozřejmě zřetelně nižší než u výše uvedených segmentů, a to na úrovni 79 % (2021 – 81 %). V souvislosti s ostatními posuny, ke kterým meziročně došlo, není překvapením zvýšení podílu cest organizovaných cestovními kancelářemi. Ty uvedlo 14 % zahraničních turistů, v roce 2021 to bylo 8 %.

Doprava

- Podíl zahraničních návštěvníků, kteří se dopravují do ČR autem, je stabilní na úrovni 70 % (2021 – 69 %). U výletníků jde o 88 % přijíždějících autem (2021 – 84 %).
- 16 % zahraničních návštěvníků přicestovalo letecky (2021 – 15 %), přičemž zahraniční výletníci využívají leteckou dopravu jen minimálně.
- 73 % dotázaných Čechů jelo na tuzemskou dovolenou / výlet autem (2021 – 80 %). Nejvýznamnějším sekundárním dopravním prostředkem je vlak, cestovalo jím 15 % domácích návštěvníků (2021 – 13 %). Posílilo také cestování autobusem, jehož podíl se zvýšil na 9 % (2021 – 5 %).

Doprovod při návštěvě

- Zahraniční návštěvníci přijížděli nejčastěji s partnerem, jednalo se o 52 % dotázaných (2021 – 44 %). Na 15 % se snížil podíl těch, kteří přicestovali sami (2021 – 20 %). Opět se mírně snížilo také zastoupení těch, kteří cestují s celou rodinou, takových návštěvníků bylo 15 % (2021 – 17 %). Zahraniční výletníci přijíždějí častěji (než zahraniční turisté) sami.
- Podíl Čechů, kteří jezdí s partnerem / partnerkou, je již třetím rokem prakticky beze změny a činí 40 %. Podíl rodinných cest poklesl na 24 % (2021 – 28 %).

Délka pobytu

- Obecně se délka pobytu turistů meziročně nepatrně zkrátila. Zahraniční turisté letos strávili v Česku průměrně 4,0 noci (2021 – 4,2), domácí 3,5 noci (2021 – 3,6). *Pozn.: Ø jsou počítány z pobytů max. do 14 nocí.*
- Meziročně se podíl zahraničních turistů navýšil, poměr mezi nimi a zahraničními výletníky činil 75 : 25 % (2021 – 65 : 35).
- Mezi domácími návštěvníky je situace opačná, výletníci převažují nad turisty v poměru 53 : 47 %. Podíly obou skupin se tak opět přiblížily (2021 – 60 : 40).
- Rozhodující část zahraničních výletníků přijíždí logicky ze sousedících zemí – Německa (52 %), Rakouska (28 %) a Polska (17 %). Mezi turisty rovněž dominují Němci (31 %, Ø délka pobytu 3,8 noci), následovaní Poláky (17 %, 3,5 noci), Rakušany (11 %, 3,4 noci) a Slováky (9 %, 4,2 noci). Francouzi strávili v Česku 4,5 noci, Britové, Italové a Španělé 4,2, Američané 6,1.

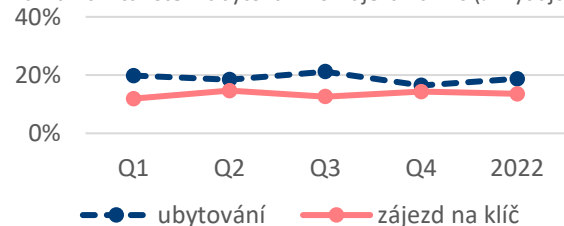
Typ ubytování

- Podíl Čechů, kteří se ubytovali v neplaceném ubytování v soukromí (u příbuzných, známých), se snížil na 38 % (2021 – 46 %). Oproti tomu vzrostl podíl domácích turistů ubytovaných v penzionech na 27 % (2021 – 21 %) i v hotelích všech kategorií na 16 % (2021 – 12 %).
- Neplacené ubytování v soukromí využilo pouze 27 % zahraničních návštěvníků (2021 – 36 %). Mírně opět poklesl také podíl ubytovaných v penzionech – 20 % (2021 – 22 %), oproti tomu se silně zvýšil podíl ubytovaných v hotelích – 40 % (2021 – 26 %).

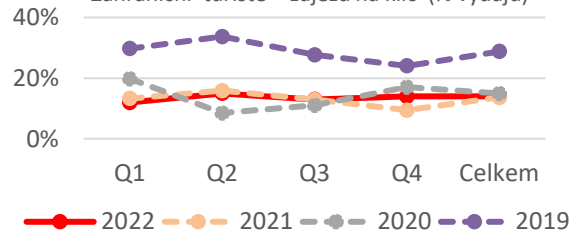
Výdaje a jejich struktura

- Výdaje domácích návštěvníků přepočtené váženým průměrem* na osobu a den, se meziročně zvýšily na cca 850 Kč (2021 – 720 Kč), což představuje mírně nadinflační nárůst na úrovni 18 %).
- Stejně tak i u zahraničních návštěvníků se průměrné výdaje na osobu a den zvýšily o 19 % na cca 1 900 Kč (2021 – 1 600 Kč). Útraty na osobu a den u zahraničních turistů mírně převýšily 1900 Kč, u zahraničních výletníků činily necelých 1800 Kč.
- Ještě před tím, než překročili hranice ČR, utratili zahraniční návštěvníci z celkových výdajů 43 % (2021 – 50 %), zahraniční turisté pak 44 % (2021 – 53 %).
- Hlavní zdrojové trhy (vážený průměr na osobu a den zaokrouhlený na desetikoruny): Němci 1 860 Kč (2021 – 1 610 Kč), Rakušané 1 930 Kč (2021 – 1 720 Kč) a Poláci 1 750 Kč (2021 – 1 410 Kč).
- 32 % výdajů domácích turistů (34 % ve 2021) připadlo na ubytování. Zahraniční turisté vydávali za zájezd „na klíč“ shodně s loňským rokem 14 % a za ubytování dalších 19 % (2021 – 16 %). Podíl nákupů na útratách výletníků (domácích i zahraničních) se meziročně snížil shodně o 5 % bodů u obou segmentů (33 % zahraniční a 32 % domácí).

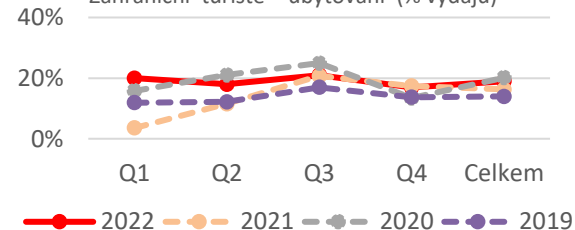
Zahraniční turisté – ubytování vs. zájezd na klíč (% výdajů)

Zahraniční turisté – zájezd na klíč (% výdajů)

Zahraniční turisté – ubytování (% výdajů)

Spokojenost na základě zkušenosti

- Množství bezvýhradně spokojených zahraničních návštěvníků se u jednotlivých parametrů liší. Nejlepšího hodnocení dosáhl parametr šíře poskytovaných služeb (67 %), naproti tomu nejmenší spokojenost je v oblasti dopravní vybavenosti (46 %). Ostatní parametry (cena, množství návštěvníků, kvalita služeb) se pohybují v rozmezí 56 – 63 % zcela spokojených. 6 % zahraničních návštěvníků má výhrady ve spojitosti s cenovou úrovní.
- Domácí návštěvníci jsou zřetelně kritičtější v jednotlivých parametrech. Nejlepšího hodnocení dosáhly mezi domácími návštěvníky parametry šíře a kvalita nabízených služeb (59 % resp. 58 % bezvýhradně spokojených), naopak nejhůře na tom jsou cena a dopravní vybavenost (41 % resp. 40 %). Parametr cenové úrovně byl vnímán jako problematický 17 % domácích návštěvníků.
- Ukazatel NPS (Net Promoter Score) zahraničních návštěvníků, tedy ochota doporučit pobyt v Česku, dosáhl hodnoty +82, přičemž zahraniční výletníci jsou loajálnější (ochotnější doporučit Česko k návštěvě), když jejich NPS činilo +88 (+84 ve 2021), u zahraničních turistů to bylo +80 (+83 ve 2021). Vysoké NPS vidíme u Rakušanů (+89), Španělů (+88) a Němců (+85), naopak u Slováků bylo jen +63.
- Naprosto stejných hodnot dosáhlo NPS u všech třech skupin zahraničních návštěvníků (návštěvníků jako celku, výletníků, turistů) i v případě ochoty doporučit navštívený region. Také meziroční posuny jsou při doporučování navštíveného regionu prakticky stejné, tj. došlo ke zvýšení loajality u výletníků z +84 na +88 a poklesu u turistů z +84 na +80.
- U Čechů se NPS meziročně snížilo o 4 body a dosáhlo hodnoty +76. Turisté s NPS +77 (2021 +83) doporučují region, ve kterém byli zastiženi, o něco více než výletníci s NPS +75 (2021 +79).
- Nejlepšího hodnocení mezi zahraničními návštěvníky dosahují kraje Olomoucký, Jihočeský a Karlovarský. V případě domácích návštěvníků jsou nejlépe hodnoceny kraje Zlínský, Jihomoravský a Olomoucký.
- Pobyt zcela bez problémů deklarovalo 63 % domácích (2021 – 76 %) a 76 % zahraničních návštěvníků (2021 – 75 %). Zahraniční i domácí návštěvníci vnímali jako problematictější prvky infrastrukturu / stav silnic a ceny.

Metodika projektu

METODA SBĚRU DAT

F2F
(osobní rozhovory)

V turisticky atraktivních
lokality České republiky

TERMÍN SBĚRU DAT

Únor - Prosinec 2022

KVÓTY NA KVARTÁLY

CÍLOVÁ SKUPINA A VELIKOST VZORKU

Návštěvníci
vybraných lokalit
ve všech krajích ČR

REGIONÁLNÍ KVÓTY

n (2022) = 26 703

VÝZKUMNÝ NÁSTROJ

Dotazník schválený klientem

Česká a anglická verze
naprogramovaná pro
Android zařízení

Papírové verze dotazníků
pro podporu rozhovorů
s neanglicky hovořícími
zahraničními návštěvníky